

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Γ' ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ερωτήσεις του τύπου «Σωστό - Λάθος»

1. * Η διαδικασία, με την οποία κάθε στοιχείο ενός συνόλου A αντιστοιχίζεται σ' ένα ακριβώς στοιχείο ενός άλλου συνόλου B είναι συνάρτηση. Σ   Λ
2. * Η διαδικασία, με την οποία κάθε στοιχείο ενός συνόλου A αντιστοιχίζεται σε περισσότερα του ενός στοιχεία ενός άλλου συνόλου B είναι συνάρτηση. Σ   Λ

Στις παρακάτω ερωτήσεις όλες οι συναρτήσεις είναι πραγματικές συναρτήσεις με πεδίο ορισμού ένα υποσύνολο του R .

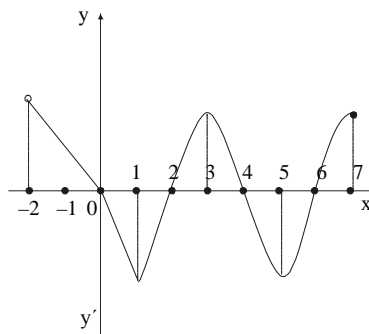
3. * Η σχέση f , με τύπο $f(x) = \begin{cases} 0, & x \text{ ρητός} \\ 1, & x \text{ άρρητος} \end{cases}$, είναι συνάρτηση. Σ   Λ
4. * Η σχέση $x^2 + y^2 = 1$ όπου $x, y \in R$, είναι συνάρτηση. Σ   Λ
5. * Η σχέση g με τύπο $g(x) = x^2$ είναι συνάρτηση. Σ   Λ
6. * Η σχέση f με τύπο $f(x) = 20x$ είναι συνάρτηση. Σ   Λ
7. * Η σχέση h με τύπο $h(t) = \pm \sqrt{2t}$, $t \in R^+$, είναι συνάρτηση. Σ   Λ

8. * Η σχέση f με τύπο $f(t) = \sqrt{2t}$, $t \in \mathbb{R}^+$, είναι συνάρτηση. Σ Λ
9. * Αν για μια συνάρτηση f , που έχει πεδίο ορισμού το $A \subseteq \mathbb{R}$, ισχύει $f(x) = f(y)$ για κάποια $x, y \in A$, τότε $x = y$. Σ Λ
10. * Αν οι συναρτήσεις f, g ορίζονται και οι δύο σ' ένα σύνολο A , τότε και η συνάρτηση $S = f + g$ ορίζεται στο ίδιο σύνολο. Σ Λ
11. * Αν οι συναρτήσεις f, g ορίζονται και οι δύο σ' ένα σύνολο A , τότε και η συνάρτηση $h = \frac{f}{g}$ ορίζεται πάντοτε στο ίδιο ακριβώς σύνολο. Σ Λ
12. * Μια συνάρτηση γνησίως μονότονη είναι πάντοτε γνησίως αύξουσα. Σ Λ
13. * Κάθε πολυωνυμική συνάρτηση είναι συνεχής. Σ Λ
14. * Οι συναρτήσεις $f(x) = \eta\mu x$ και $g(x) = \sigma\upsilon\eta x$ είναι συνεχείς. Σ Λ
15. * Η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x}$, $x > 0$, είναι συνεχής. Σ Λ
16. * Η συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{x}$, $x < 0$, είναι συνεχής. Σ Λ
17. * Η έννοια της συνέχειας μιας συνάρτησης αναφέρεται μόνο σε σημεία του πεδίου ορισμού της. Σ Λ
18. * Μια συνάρτηση f , με πεδίο ορισμού το A , λέγεται συνεχής, αν είναι συνεχής σε κάθε σημείο του συνόλου A . Σ Λ
19. * Μια συνάρτηση f λέγεται γνησίως αύξουσα σε ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για οποιαδήποτε σημεία $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 > x_2$ ισχύει $f(x_1) < f(x_2)$. Σ Λ
20. * Μια συνάρτηση f λέγεται γνησίως αύξουσα σε ένα διάστημα Δ του πεδίου ορισμού της, όταν για οποιαδήποτε σημεία $x_1, x_2 \in \Delta$ με $x_1 < x_2$ ισχύει $f(x_1) < f(x_2)$. Σ Λ
21. * Η παράγωγος $f'(x_0)$ μιας παραγωγίσιμης συνάρτησης f σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της είναι πραγματικός αριθμός. Σ Λ
22. * Ο συντελεστής διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης που είναι η γραφική παράσταση μιας παραγωγίσιμης

- συνάρτησης f , στο σημείο $(x_0, f(x_0))$ αυτής, είναι η παράγωγος της f στο x_0 . Σ Λ
23. * Η παράγωγος μιας παραγωγίσιμης συνάρτησης f σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της εκφράζει το ρυθμό μεταβολής της $y = f(x)$, ως προς x , όταν $x = x_0$. Σ Λ
24. * Η παράγωγος $f'(x_0)$ μιας συνάρτησης f σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της ισούται με το
$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}, h \in \mathbb{R}, h \neq 0.$$
 Σ Λ
25. * Μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, όταν και μόνο όταν υπάρχει το
$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}, h \in \mathbb{R}, h \neq 0.$$
 Σ Λ
26. * Η συνάρτηση $f(x) = |x|$ είναι παραγωγίσιμη στο σημείο $x_0 = 0$. Σ Λ
27. * Η συνάρτηση $f(x) = |x|$ είναι συνεχής στο σημείο $x_0 = 0$. Σ Λ
28. * Αν μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, τότε το όριο
$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}, h \neq 0,$$
 ισούται με τον συντελεστή διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης, που είναι η γραφική παράσταση της συνάρτησης f στο σημείο $(x_0, f(x_0))$ αυτής. Σ Λ
29. * Η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{x}$ είναι
$$f'(x) = \frac{1}{2\sqrt{x}}.$$
 Σ Λ
30. * Η παράγωγος της συνάρτησης $g(x) = x^q$, όπου $q \in \mathbb{Q}$, είναι $g'(x) = qx^{q-1}$. Σ Λ
31. * Οι παράγωγοι των συναρτήσεων $f(x) = \eta\mu x$ και $g(x) = \sigma\upsilon\nu x$ είναι αντίστοιχα $f'(x) = (\eta\mu x)' = \sigma\upsilon\nu x$ και $g'(x) = (\sigma\upsilon\nu x)' = -\eta\mu x$. Σ Λ
32. * Οι παράγωγοι των συναρτήσεων $E(x) = e^x$ και $L(x) = \ln x$ είναι αντίστοιχα $E'(x) = (e^x)' = e^x$ και $L'(x) = (\ln x)' = \frac{1}{x}$. Σ Λ
33. * Αν η πρώτη παράγωγος μιας συνάρτησης g είναι η σταθερή συνάρτηση 1 , τότε η g είναι της μορφής $g(x) = cx, c \in \mathbb{R} - \{1\}$. Σ Λ
34. * Αν η πρώτη παράγωγος μιας πολυωνυμικής συνάρτησης

- g είναι 4ου βαθμού, τότε η g είναι 5ου βαθμού. Σ Λ
35. * Αν η δεύτερη παράγωγος μιας πολυωνυμικής συνάρτησης g είναι σταθερή, τότε η g είναι το πολύ 2ου βαθμού. Σ Λ
36. * Η συνάρτηση f' με $f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$, $h \neq 0$, όπου x τα σημεία του πεδίου ορισμού της f στα οποία η f είναι παραγωγίσιμη, λέγεται (πρώτη) παράγωγος της f . Σ Λ
37. * Η παράγωγος (αν υπάρχει) της συνάρτησης g' λέγεται πρώτη παράγωγος της g . Σ Λ
38. * Η παράγωγος (αν υπάρχει) της συνάρτησης g'' λέγεται τρίτη παράγωγος της g . Σ Λ
39. * Η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = 5$ είναι $f'(x) = 5x$. Σ Λ
40. * Η παράγωγος της συνάρτησης $s(t) = t$ είναι $s'(t) = 1$. Σ Λ
41. ** Θέσεις πιθανών ακρότατων συνάρτησης f ορισμένης και συνεχούς σ' ένα διάστημα Δ είναι μόνο τα σημεία στα οποία η f παραγωγίζεται. Σ Λ
42. ** Αν η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο σ' ένα εσωτερικό σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, και υπάρχει η παράγωγος $f'(x_0)$, τότε $f'(x_0) = 0$. Σ Λ
43. ** Αν για συνάρτηση f , ορισμένη και συνεχή σ' ένα διάστημα Δ , υπάρχει η $f'(x_0)$ και είναι $f'(x_0) \neq 0$, με x_0 εσωτερικό σημείο του Δ , τότε το x_0 είναι θέση τοπικού ακρότατου της f . Σ Λ
44. ** Έστω συνάρτηση f , ορισμένη και συνεχής σ' ένα διάστημα Δ . Τα εσωτερικά σημεία του Δ , στα οποία η f παραγωγίζεται και η παράγωγος ισούται με μηδέν, είναι θέσεις πιθανών τοπικών ακροτάτων της. Σ Λ
45. ** Έστω συνάρτηση f , ορισμένη και συνεχής σ' ένα διάστημα Δ . Τα εσωτερικά σημεία x του Δ , στα οποία η f παραγωγίζεται και η παράγωγος $f'(x)$ ισούται με μηδέν, αποτελούν πάντοτε θέσεις τοπικών ακροτάτων της. Σ Λ
46. ** Αν η συνάρτηση f παρουσιάζει τοπικό ακρότατο σ' ένα εσωτερικό σημείο x_0 ενός διαστήματος του πεδίου ορισμού της και είναι παραγωγίσιμη στο x_0 , τότε η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο $(x_0, f(x_0))$ είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$. Σ Λ

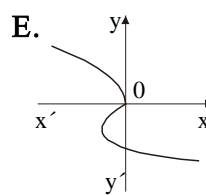
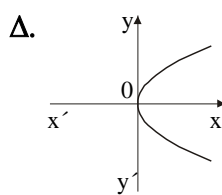
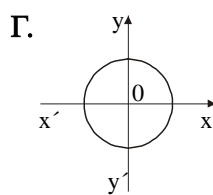
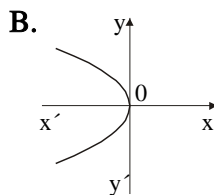
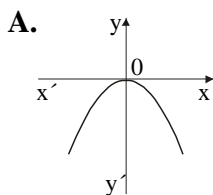
47. ** Στο σχήμα παρουσιάζεται η γραφική παράσταση μιας συνεχούς συνάρτησης f . Να χαρακτηρίσετε με (Σ) ή (Λ) τις παρακάτω προτάσεις:

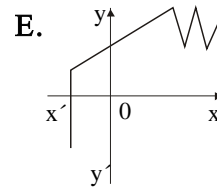
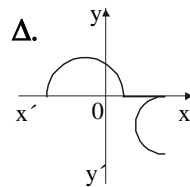
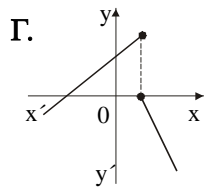
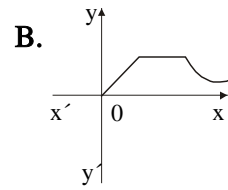
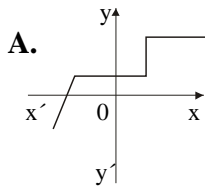
i.	Το πεδίο ορισμού της f είναι $[-2, 7]$.	Σ	Λ
ii.	Το πεδίο ορισμού της f είναι $(-2, 7]$.	Σ	Λ
iii.	Η συνάρτηση f παρουσιάζει στο διάστημα $(2, 4)$ τοπικό μέγιστο, για $x = 3$.	Σ	Λ
iv.	Ισχύει ότι $f'(3) \neq 0$.	Σ	Λ
v.	Ισχύει $f'(x) > 0$ για $x \in (2, 3)$ και $f'(x) > 0$ για $x \in (3, 4)$.	Σ	Λ
vi.	Στο διάστημα $(2, 3)$ η συνάρτηση f είναι αύξουσα.	Σ	Λ
vii.	Ισχύει $f'(5) \neq 0$.	Σ	Λ
viii.	Οι εφαπτόμενες της γραφικής παράστασης της f στα σημεία $(3, f(3))$ και $(5, f(5))$ είναι παράλληλες μεταξύ τους.	Σ	Λ
ix.	Στο διάστημα $(0, 2)$ η συνάρτηση παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο για $x = 1$.	Σ	Λ
x.	Ορίζεται το $f'(1)$.	Σ	Λ

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

1. * Ποιο από τα παρακάτω διαγράμματα είναι γραφική παράσταση συνάρτησης;

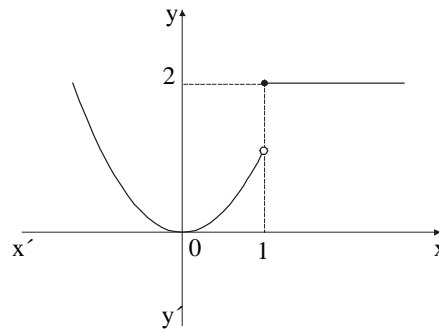
2. * Ποιο από τα παρακάτω διαγράμματα είναι γραφική παράσταση συνάρτησης;

3. * Το διπλανό διάγραμμα είναι γραφική παράσταση της συνάρτησης

A. $f(x) = \begin{cases} x^2, & -\infty < x \leq 1 \\ 2, & 1 < x \end{cases}$

B. $f(x) = \begin{cases} x^2, & -\infty < x < 1 \\ 2, & 1 \leq x \end{cases}$

Γ. $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x}, & -\infty < x < 1 \\ 2, & 1 \leq x \end{cases}$

Δ. $f(x) = \begin{cases} \frac{1}{x^2}, & -\infty < x \leq 1 \\ 2, & 1 < x \end{cases}$

Ε. $f(x) = \begin{cases} e^x, & -\infty < x < 1 \\ 2, & 1 \leq x \end{cases}$

4. * Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης, με γραφική παράσταση που παρουσιάζεται στο διπλανό σχήμα, είναι

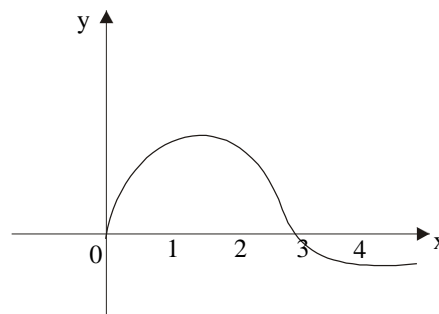
A. $[0, 3]$

B. $[0, \infty)$

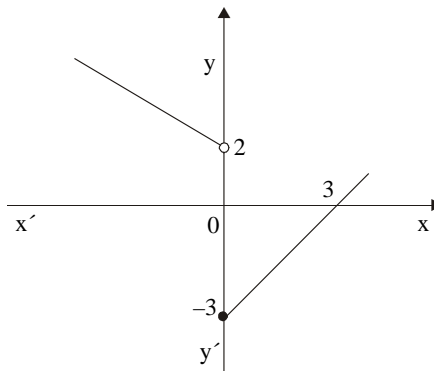
Γ. $(0, 3)$

Δ. $(0, +\infty)$

Ε. $[0, 4]$

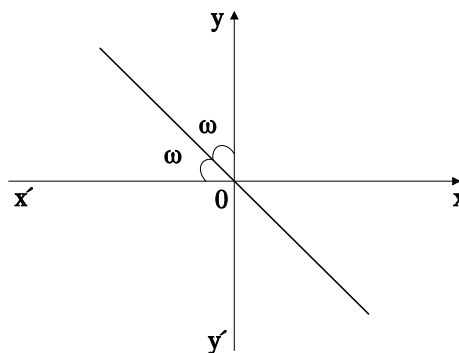
5. * Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης, με γραφική παράσταση που παρουσιάζεται στο διπλανό σχήμα, είναι
- A. $(-\infty, 2)$ B. $(-\infty, 3]$
 Γ. $(-\infty, +\infty)$ Δ. $(-\infty, 3]$
 E. $(0, 3]$

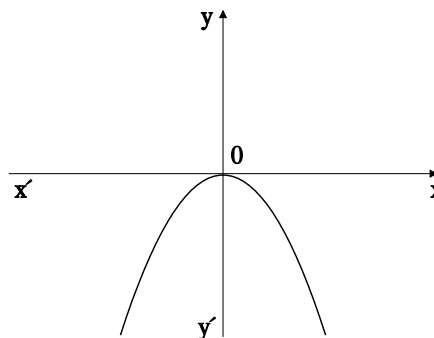
6. * Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \sqrt{1-x^2}$ είναι
- A. $[-1, 1]$ B. $[-1, \infty)$ Γ. $(-1, 1)$ Δ. $(-\infty, 1]$ E. $(-\infty, +\infty)$

7. * Το πεδίο ορισμού της συνάρτησης $f(x) = \frac{1}{\sqrt{1-x^2}}$ είναι
- A. $[-1, 1]$ B. $[-1, \infty)$ Γ. $(-1, 1)$ Δ. $(-\infty, 1]$ E. $(-\infty, +\infty)$

8. * Το διάγραμμα που παρουσιάζεται στο διπλανό σχήμα είναι γραφική παράσταση της συνάρτησης
- A. $f(x) = -x$ B. $f(x) = x$
 Γ. $f(x) = \frac{1}{x}$ Δ. $f(x) = -\frac{1}{x}$
 E. $f(x) = -2x$

9. * Το διάγραμμα που παρουσιάζεται στο διπλανό σχήμα είναι γραφική παράσταση της συνάρτησης
- A. $f(x) = x^2$ B. $f(x) = -x^2$
 Γ. $f(x) = -\frac{1}{x^2}$ Δ. $f(x) = \frac{1}{x^2}$
 E. $f(x) = \frac{1}{x}$

10. * Αν οι συναρτήσεις f, g έχουν κοινό πεδίο ορισμού το $A \subseteq \mathbb{R}$, τότε η συνάρτηση $h = \frac{f}{g}$ έχει πεδίο ορισμού
- A. το σύνολο $\mathbb{R}$ B. τα $x \in A: f(x) \neq 0$ Γ. τα $x \in A: g(x) \neq 0$
 Δ. τα $x \in A: f(x) = 0, g(x) \neq 0$ E. τα $x \in A: f(x) = g(x) = 0$

11. * Μια συνάρτηση f είναι συνεχής στο σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, αν και μόνο αν

A. ισχύει $f(x_0) = 0$

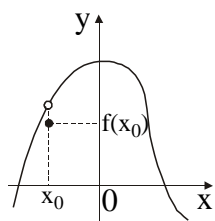
B. ισχύει $f(x_0) \neq 0$

Γ. υπάρχει το $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$

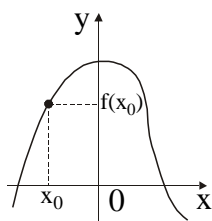
Δ. ισχύει $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = f(x_0)$

Ε. ισχύει $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) \neq f(x_0)$

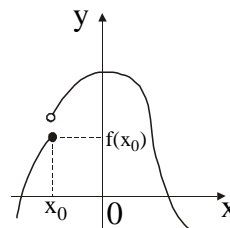
12. *

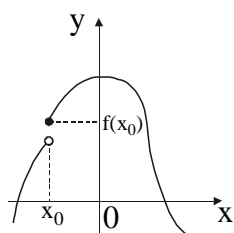
σχ.1

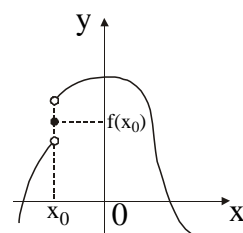
σχ.2

σχ.3

σχ.4

σχ.5

Στα παραπάνω σχήματα παρουσιάζονται πέντε γραφικές παραστάσεις ισάριθμων συναρτήσεων. Στη θέση x_0 συνεχής είναι η συνάρτηση

A. του σχήματος 1

B. του σχήματος 2

Γ. του σχήματος 3

Δ. του σχήματος 4

Ε. του σχήματος 5

13. * Μια συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, αν και μόνο αν

A. υπάρχει το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(h)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

B. υπάρχει το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

Γ. υπάρχει το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$ και είναι πραγματικός αριθμός

$$\Delta. \text{το } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h} = +\infty, \quad h \in \mathbb{R}, \quad h \neq 0$$

$$\text{E. το } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h} = -\infty, \quad h \in \mathbb{R}, \quad h \neq 0$$

14. * Η παράγωγος μιας παραγωγίσιμης συνάρτησης f , σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της, εκφράζει

A. την τιμή της συνάρτησης στη θέση x_0

B. την τιμή του κλάσματος $\frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, $h \neq 0$

Γ. το ρυθμό μεταβολής της $f(x)$ ως προς x , όταν $x = x_0$

Δ. το ρυθμό μεταβολής της $f(x)$ ως προς $x - x_0$

E. κανένα από τα παραπάνω

15. * Παράγωγο $f'(x_0)$ μιας παραγωγίσιμης συνάρτησης f σ' ένα σημείο x_0 του πεδίου ορισμού της ονομάζουμε

A. το πηλίκον $\frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

B. το $\lim_{h \rightarrow 0} (f(x_0 + h) - f(x_0))$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

Γ. το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h) - f(x_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

Δ. το $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x_0 + h)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

E. το πηλίκον $\frac{f(x_0 + h)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$

16. * Εάν $S(t)$ είναι η θέση ενός κινητού τη χρονική στιγμή t , που κινείται ευθύγραμμα, τότε

το κλάσμα $\frac{S(t_0 + h) - S(t_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$ εκφράζει

A. τη στιγμιαία ταχύτητα του κινητού τη χρονική στιγμή $t = t_0$

B. τη μέση ταχύτητα του κινητού στο χρονικό διάστημα $[t_0, t_0 + h]$

Γ. τη μέση τιμή της επιτάχυνσης στο χρονικό διάστημα $[t_0, t_0 + h]$

Δ. τη στιγμιαία τιμή της επιτάχυνσης τη χρονική στιγμή $t = t_0$

E. τη διαφορά του διαστήματος που διήνυσε το κινητό από τη χρονική στιγμή t_0 μέχρι τη χρονική στιγμή $t_0 + h$

17. * Εάν $S(t)$ είναι η θέση ενός κινητού τη χρονική στιγμή t , που κινείται ευθύγραμμα, τότε η

τιμή $A = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{S(t_0 + h) - S(t_0)}{h}$, $h \in \mathbb{R}$, $h \neq 0$ εκφράζει

A. τη στιγμιαία ταχύτητα του κινητού τη χρονική στιγμή $t = t_0$

- Β.** τη μέση ταχύτητα του κινητού στο χρονικό διάστημα $[t_0, t_0 + h]$
- Γ.** τη μέση τιμή της επιτάχυνσης στο χρονικό διάστημα $[t_0, t_0 + h]$
- Δ.** τη στιγμιαία τιμή της επιτάχυνσης τη χρονική στιγμή $t = t_0$
- Ε.** τη διαφορά του διαστήματος που διήνυσε το κινητό από τη χρονική στιγμή t_0 μέχρι τη χρονική στιγμή $t_0 + h$
- 18. **** Αν η συνάρτηση f είναι παραγωγίσιμη σε διάστημα $\Delta \subseteq \mathbb{R}$ και γνησίως φθίνουσα στο Δ , τότε η f' είναι αρνητική
- Α.** μόνο σ' ένα σημείο του Δ
- Β.** σε όλα τα εσωτερικά σημεία του Δ
- Γ.** στο σημείο μηδέν
- Δ.** μόνο στα σημεία που μηδενίζουν την f
- Ε.** κανένα από τα παραπάνω
- 19. *** Αν για συνάρτηση f παραγωγίσιμη σ' ένα διάστημα Δ , ισχύουν $f'(x_0) = 0$ και $f''(x_0) < 0$, με x_0 εσωτερικό σημείο του Δ , τότε η συνάρτηση f
- Α.** παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο για $x = x_0$
- Β.** είναι γνησίως φθίνουσα σε όλο το διάστημα Δ
- Γ.** παρουσιάζει τοπικό μέγιστο για $x = x_0$
- Δ.** δεν παρουσιάζει ακρότατο για $x = x_0$
- Ε.** είναι σταθερή συνάρτηση
- 20. *** Αν για συνάρτηση f , παραγωγίσιμη σ' ένα διάστημα Δ , ισχύουν $f'(x_0) = 0$ και $f''(x_0) > 0$, με x_0 εσωτερικό σημείο του Δ , τότε η συνάρτηση f
- Α.** παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο για $x = x_0$
- Β.** είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το διάστημα Δ
- Γ.** παρουσιάζει τοπικό μέγιστο για $x = x_0$
- Δ.** δεν παρουσιάζει ακρότατο για $x = x_0$
- Ε.** είναι σταθερή συνάρτηση
- 21. *** Η συνάρτηση f , παραγωγίσιμη σ' ένα ανοικτό διάστημα Δ , είναι γνησίως αύξουσα στο Δ , αν ισχύει
- Α.** $f'(x) = 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Β.** $f(x) = 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Γ.** $f'(x) > 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Δ.** $f'(x) < 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Ε.** κανένα από τα παραπάνω
- 22. *** Η συνάρτηση f , παραγωγίσιμη σ' ένα ανοικτό διάστημα Δ , είναι γνησίως φθίνουσα στο Δ , αν ισχύει
- Α.** $f'(x) = 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Β.** $f(x) = 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Γ.** $f'(x) > 0$, για κάθε σημείο x του Δ
- Δ.** $f'(x) < 0$, για κάθε σημείο x του Δ

- Ε.** κανένα από τα παραπάνω
- 23.** ** Έστω συνάρτηση f , παραγωγίσιμη σ' ένα διάστημα Δ και x_0 εσωτερικό σημείο του Δ για το οποίο υπάρχει $f''(x_0)$. Το εσωτερικό σημείο x_0 , είναι σημείο ακροτάτου της f , αν ισχύει
- A.** $f(x_0) = 0$ **B.** $f'(x_0) \neq 0$ **Γ.** $f''(x_0) = 0$
Δ. $f'(x_0) = 0$ και $f''(x_0) \neq 0$
Ε. $f'(x_0) > 0$ και $f(x_0) = 0$
- 24.** * Η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = x^2$ είναι (για $h \neq 0$)
- A.** $\lim_{h \rightarrow 2} \frac{h(2x+h)}{h}$ **B.** $\lim_{h \rightarrow 0} h(2x+h)$ **Γ.** $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x+h)^2 - x^2}{h}$
Δ. 2   **Ε.** x
- 25.** * Αν ο μεγιστοβάθμιος όρος μιας πολυωνυμικής συνάρτησης είναι ax^a , όπου $a \neq 0$, $a \neq 1$, τότε η παράγωγός της είναι
- A.** σταθερή συνάρτηση
B. τριγωνομετρική συνάρτηση
Γ. πολυωνυμική συνάρτηση με μεγιστοβάθμιο όρο τον a^2x^{a-1}
Δ. πολυωνυμική συνάρτηση με μεγιστοβάθμιο όρο τον ax^{a-1}
Ε. δεν μπορούμε να το γνωρίζουμε χωρίς τον τύπο της συνάρτησης
- 26.** * Η συνάρτηση $h(x) = \sqrt{x^2}$ είναι
- A.** σύνθεση των συναρτήσεων $f(x) = \sqrt{x}$ και $g(x) = x$
B. σύνθεση των συναρτήσεων $f(x) = x^2$ και $g(x) = \sqrt{x^2}$
Γ. άλλη μορφή της συνάρτησης $f(x) = x$
Δ. άλλη μορφή της συνάρτησης $f(x) = |x|$
Ε. κανένα από τα παραπάνω
- 27.** * Η συνάρτηση $f(x) = \eta\mu 3x$ είναι
- A.** άλλη μορφή της συνάρτησης $f(x) = 3\eta\mu x$
B. η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = \sigma\upsilon\nu 3x$
Γ. σύνθεση των συναρτήσεων $f(x) = \eta\mu x$, $g(x) = 3x$
Δ. η παράγωγος της συνάρτησης $f(x) = \frac{\sigma\upsilon\nu 3x}{3}$
Ε. κανένα από τα παραπάνω
- 28.** * Αν $L(x) = f(g(x))$, όπου f, g παραγωγίσιμες συναρτήσεις, τότε

- A. $L'(x) = f'(g(x))$
- B. $L'(x) = f'(x) \cdot g'(x)$
- Γ. $L'(x) = f'(x) + g'(x)$
- Δ. $L'(x) = f'(g(x)) \cdot f(x)$
- Ε. $L'(x) = f'(g(x)) \cdot g'(x)$

Ερωτήσεις αντιστοίχισης

1. * Αντιστοιχίστε τον κάθε τύπο συνάρτησης της στήλης Α με το διάστημα ή ένωση διαστημάτων της στήλης Β, που είναι το πεδίο ορισμού της.

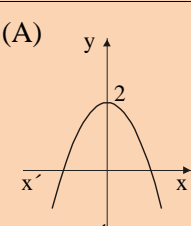
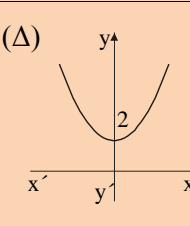
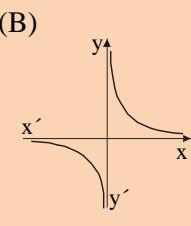
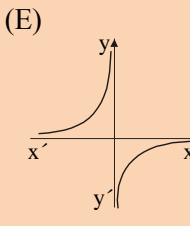
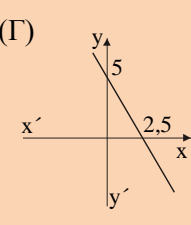
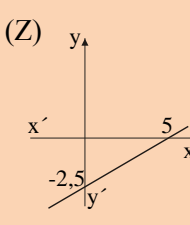
Στήλη Α	Στήλη Β
$f(x) = 2x$	R
$f(x) = \frac{3}{x-1}$	(0, 1)
$f(x) = \frac{1}{x}$	$(-\infty, 1) \cup (1, +\infty)$
$f(x) = \sqrt{x-1}$	$(-\infty, -1) \cup (-1, +\infty)$
$f(x) = \frac{2x}{x+1}$	$(-\infty, 0) \cup (0, +\infty)$
	(1, ∞)
	[1, ∞)

2. * Αντιστοιχίστε τον κάθε τύπο συνάρτησης της στήλης Α με το διάστημα ή ένωση διαστημάτων της στήλης Β, που είναι το πεδίο ορισμού της.

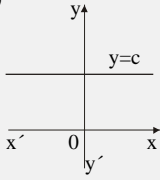
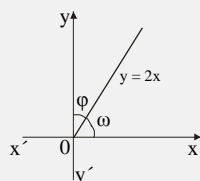
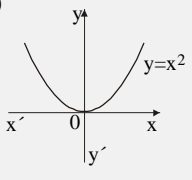
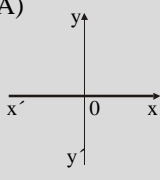
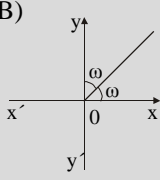
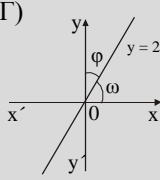
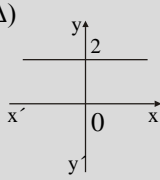
Στήλη Α	Στήλη Β
$f(x) = \sqrt{x}$	[0, $+\infty$)
$f(x) = \sqrt{x+2}$	[-2, $+\infty$)
	$(-2, 0) \cup (0, +\infty)$
	$(-\infty, -2] \cup [0, +\infty)$

$f(x) = \frac{1}{\sqrt{x}}$ $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x+2}}$	$(0, +\infty)$ $(-2, 0) \cup (0, \infty)$ $(-2, +\infty)$
---	---

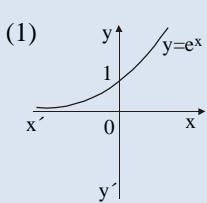
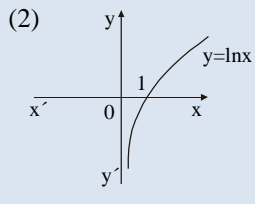
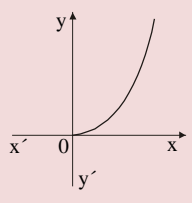
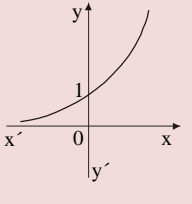
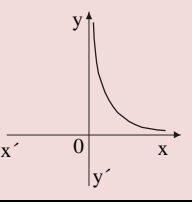
3. * Αντιστοιχίστε τον κάθε τύπο της συνάρτησης της στήλης Α με τη γραφική της παράσταση στη στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. $f(x) = -3x^2 + 2$	(Α) (Δ)
2. $\varphi(x) = \frac{6}{x}$	(Β) (Ε)
3. $h(x) = -2x + 5$	(Γ) (Ζ)

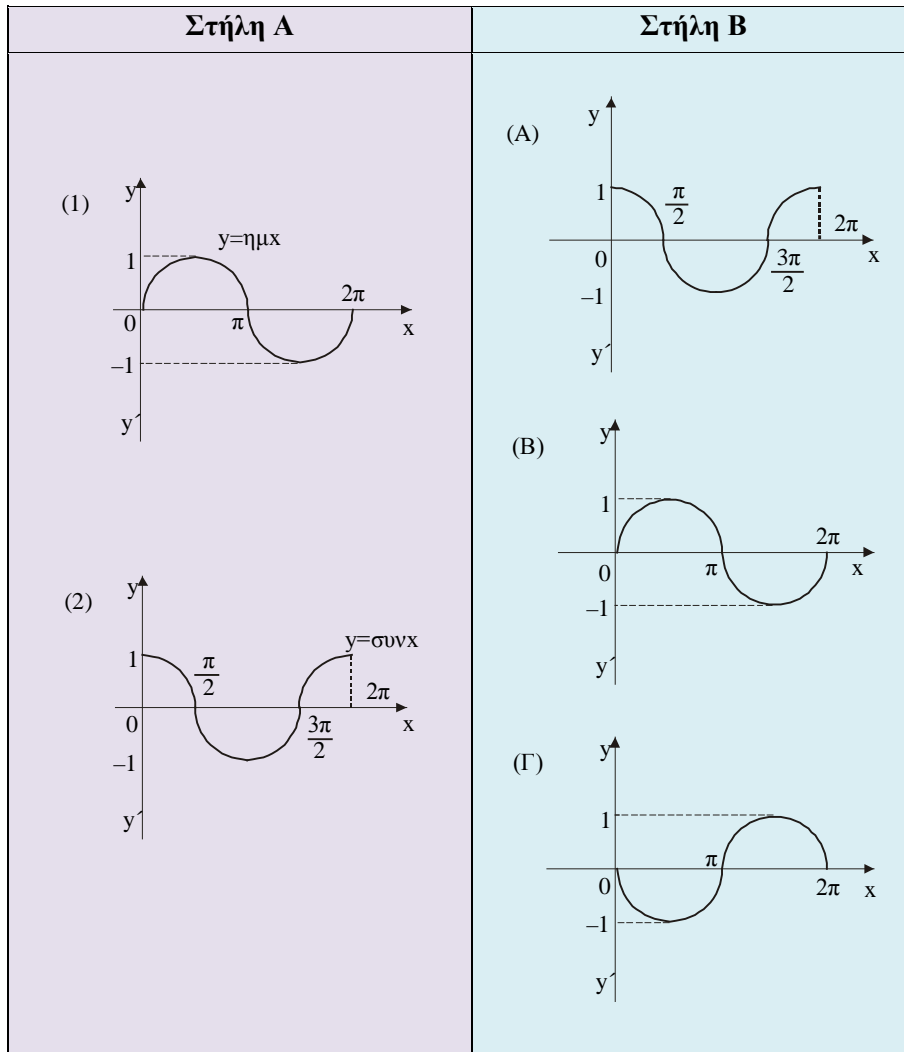
4. * Στη στήλη Α παρουσιάζονται οι γραφικές παραστάσεις τριών συναρτήσεων. Αντιστοιχίστε καθεμιά από αυτές με τη γραφική παράσταση της πρώτης παραγώγου της που βρίσκεται στη στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
<p>(1) </p> <p>(2) </p> <p>(3) </p>	<p>(Α) </p> <p>(Β) </p> <p>(Γ) </p> <p>(Δ) </p>

5. * Στη στήλη Α παρουσιάζονται οι γραφικές παραστάσεις δύο συναρτήσεων. Αντιστοιχίστε καθεμιά από αυτές με τη γραφική παράσταση της πρώτης παραγώγου της που βρίσκεται στη στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
<p>(1) </p> <p>(2) </p>	<p>(Α) </p> <p>(Β) </p> <p>(Γ) </p>

6. * Στη στήλη Α παρουσιάζονται οι γραφικές παραστάσεις δύο συναρτήσεων. Αντιστοιχίστε καθεμιά από αυτές με τη γραφική παράσταση της πρώτης παραγώγου της που βρίσκεται στη στήλη Β.

7. * Αντιστοιχίστε κάθε τύπο συνάρτησης που είναι στη στήλη Α με τον τύπο της συνάρτησης της πρώτης παραγώγου της που είναι στη στήλη Β.

Στήλη Α $f(x)$	Στήλη Β $f'(x)$
$3x^2$	$6x^2 - 1$
$3x$	$6x$
$2(x^2 - 1)$	3
$(3x)^2$	$4x$
$(3x - 1)^2$	$3x - 1$
$3x^2 - x$	$18x$
	$6(3x - 1)$
	$6x^2$
	$6x - 1$

8. * Αντιστοιχίστε κάθε τύπο συνάρτησης που είναι στη στήλη Α με τον τύπο της συνάρτησης της πρώτης παραγώγου της που είναι στη στήλη Β.

Στήλη Α	Στήλη Β
$f(x)$	$f'(x)$
α	0
αx	α
$\beta x + \alpha$	β
$\alpha x^2 + \beta$	$2\alpha x$
βx^2	$2\beta x$
$\alpha x^2 - \beta x$	$2\alpha x - \beta$
$\beta x^2 + \alpha x - \gamma$	$2\beta x + \alpha$
	$2\alpha + \beta x$

9. * Στη στήλη Α του παρακάτω πίνακα υπάρχουν τα πρώτα μέλη ισοτήτων, οι οποίες εκφράζουν τους κανόνες παραγωγισής. Στη στήλη Β υπάρχουν τα δεύτερα μέλη των ισοτήτων αυτών. Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α με εκείνα της στήλης Β ώστε να προκύψουν οι γνωστοί κανόνες παραγωγισής.

Στήλη Α	Στήλη Β
	$f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
$(cf(x))' =$	$\frac{f'(x)g(x) - f(x)g'(x)}{g^2(x)}$
$(f(x) + g(x))' =$	$f'(x) + g'(x)$
$(f(x) \cdot g(x))' =$	$cf'(x)$
$\left(\frac{f(x)}{g(x)}\right)' =$	$f'(x) \cdot g'(x)$
$[f(g(x))]' =$	$f'(g(x)) \cdot g'(x)$
	$\frac{f'(x)}{g'(x)}$

Ερωτήσεις συμπλήρωσης - σύντομης απάντησης

1. * Να συμπληρώσετε τα πεδία ορισμού των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \sqrt{x^2}$ $A = \dots\dots\dots$

β) $f(x) = \frac{1}{x^2}$ $A = \dots\dots\dots$

γ) $f(x) = \frac{1}{x^2 + 1}$ $A = \dots\dots\dots$

δ) $f(x) = \sqrt{x^2 + 1}$ $A = \dots\dots\dots$

ε) $f(x) = \frac{1}{\sqrt{x^2 + 1}}$ $A = \dots\dots\dots$

2. * Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = -2$, να βρείτε και να συμπληρώσετε τα $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x)$, όταν:

α) $g(x) = 3f(x) - 1$ $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \dots\dots\dots$

β) $g(x) = 2 - 4f(x)$ $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \dots\dots\dots$

γ) $g(x) = (2f(x))^2$ $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \dots\dots\dots$

δ) $g(x) = \frac{2f(x) - 1}{5 - 3f(x)}$ $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \dots\dots\dots$

ε) $g(x) = \sqrt[3]{-8f(x) + 11}$ $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = \dots\dots\dots$

3. * Να συμπληρώσετε τα παρακάτω όρια:

α) $\lim_{x \rightarrow 1} (2x^2 + 6x - 1) = \dots\dots\dots$

β) $\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2x + 1}{3x} = \dots\dots\dots$

γ) $\lim_{x \rightarrow 3} (5\sqrt{6x - 1}) = \dots\dots\dots$

δ) $\lim_{x \rightarrow -1} [(3x + 2)(5x - 3)]^2 = \dots\dots\dots$

ε) $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{2}} [\eta\mu x + 3\sigma\upsilon\nu x] = \dots\dots\dots$

στ) $\lim_{x \rightarrow 0} [2\eta\mu x - 4\sigma\upsilon\nu x] = \dots\dots\dots$

4. * Να συμπληρώσετε τα παρακάτω όρια:

α) $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{\sqrt{x} - 1}{x - 1} = \dots\dots\dots$

β) $\lim_{x \rightarrow -2} \frac{x^4 - 16}{x^3 + 8} = \dots\dots\dots$

$$\gamma) \lim_{x \rightarrow -1} \frac{2x^2 + 5x + 3}{2(x+1)} = \dots\dots\dots$$

$$\delta) \lim_{x \rightarrow -1} \frac{x^3 + 1}{x^2 - 4x - 5} = \dots\dots\dots$$

5. * Να συμπληρώσετε τις τιμές των παραγώγων των παρακάτω συναρτήσεων στα αντίστοιχα σημεία:

$$\alpha) f(x) = x^2 \quad f'(0) = \dots\dots\dots$$

$$\beta) f(x) = x^2 + 1 \quad f'(1) = \dots\dots\dots$$

$$\gamma) f(x) = 2x^2 - 3 \quad f'(-1) = \dots\dots\dots$$

$$\delta) f(x) = \eta\mu x \quad f'\left(\frac{\pi}{2}\right) = \dots\dots\dots$$

$$\epsilon) f(x) = \frac{1}{x^2 - 2} \quad f'(0) = \dots\dots\dots$$

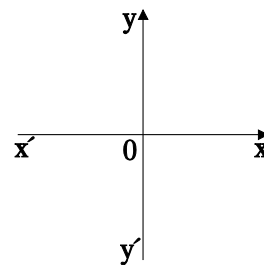
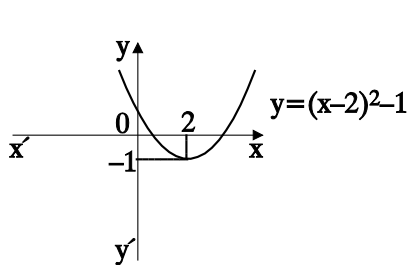
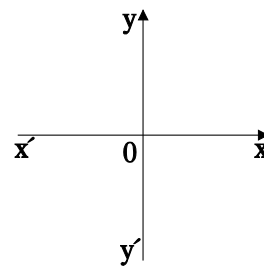
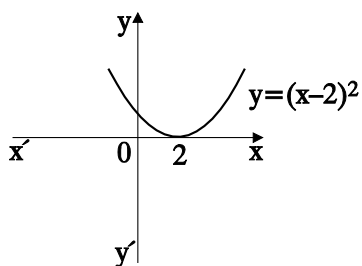
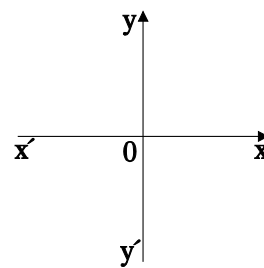
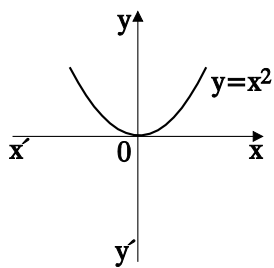
6. * Να βρείτε τις εξισώσεις των εφαπτομένων των γραφικών παραστάσεων των παρακάτω συναρτήσεων στα αντίστοιχα σημεία:

$$\alpha) f(x) = x^2 - 1 \quad A(0, f(0)) \quad y = \dots\dots\dots$$

$$\beta) f(x) = 2x^2 - 1 \quad A(1, f(1)) \quad y = \dots\dots\dots$$

$$\gamma) f(x) = 3x^2 - 2 \quad A(-1, f(-1)) \quad y = \dots\dots\dots$$

7. * Για κάθε γραφική παράσταση της $y = f(x)$ χαράξτε την αντίστοιχη γραφική παράσταση

της πρώτης παραγώγου της.

8. * Στη στήλη Α δίνονται τύποι συναρτήσεων. Συμπληρώστε στη στήλη Β τους αντίστοιχους τύπους των πρώτων παραγώγων τους.

Στήλη Α $f(x)$	Στήλη Β $f'(x)$
$x - 1$	
$(x - 1)^2$	
$(x^2 - 1)^2$	
$(x - 1)^{\frac{2}{3}}$	
$\frac{1}{(x - 1)^2}$	
$\frac{1}{\sqrt{x - 1}}$	
$\frac{1}{\sqrt{(x - 1)^3}}$	

9. * Στη στήλη Α δίνονται τύποι συναρτήσεων. Συμπληρώστε στη στήλη Β τους αντίστοιχους τύπους των πρώτων παραγώγων τους.

Στήλη Α $f(x)$	Στήλη Β $f'(x)$
$\sqrt{\eta\mu x}$	
$\sqrt{\eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu x}$	
$x - \eta\mu x \cdot \sigma\upsilon\nu x$	
$\frac{x}{\sqrt{\eta\mu x}}$	
$\frac{\eta\mu x}{\sqrt{x}}$	

10. * Στη στήλη Α δίνονται τύποι συναρτήσεων. Συμπληρώστε στη στήλη Β τους αντίστοιχους τύπους των πρώτων παραγώγων τους.

Στήλη Α $f(x)$	Στήλη Β $f'(x)$
$x - \ln x$	
$x \cdot e^{\frac{1}{x}}$	
e^{-2x^3+1}	
$\ln \sqrt{x^2 - 2}$	

11. * Στον παρακάτω πίνακα δίνονται οι τύποι τεσσάρων συναρτήσεων. Να συμπληρώσετε τη στήλη Β με το αντίστοιχο πεδίο ορισμού τους, τη στήλη Γ με την πρώτη παράγωγό τους και τη στήλη Δ και τη δεύτερη παράγωγό τους.

Στήλη Α	Στήλη Β πεδίο ορισμού	Στήλη Γ πρώτη παρά- γωγος	Στήλη Δ δεύτερη παρά- γωγος
$h(x) = \frac{1}{x^2}$			
$\varphi(x) = \frac{1}{x^2 - 1}$			
$f(x) = \frac{x^2}{x^2 + 1}$			
$g(x) = \frac{x - 1}{x^2}$			

Ερωτήσεις ανάπτυξης

1. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2 - 3x + 2$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, Α

β) για ποιες τιμές του $x \in A$ έχουμε $f(x) = 0$

γ) το πεδίο ορισμού Β της συνάρτησης $g(x) = \frac{2x}{x^2 - 3x + 2}$

2. ** Δίνεται η συνάρτηση g με $g(x) = x^2 + 2$.

α) Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ έχουμε $g(x) = 0$;

β) Να βρείτε: i) το πεδίο ορισμού Α της συνάρτησης $f(x) = \frac{x}{x^2 + 2}$

ii) το πεδίο ορισμού Β της συνάρτησης $h(x) = \sqrt{x^2 + 2}$

3. ** Δίνεται η συνάρτηση g με $g(x) = x^2 - 1$.

α) Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ έχουμε $g(x) = 0$;

β) Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ η συνάρτηση $g(x)$ είναι θετική;

γ) Να βρείτε: i) το πεδίο ορισμού Α της συνάρτησης $f(x) = \frac{2x}{x^2 - 1}$

ii) το πεδίο ορισμού Β της συνάρτησης $h(x) = \sqrt{x^2 - 1}$

iii) το πεδίο ορισμού Γ της συνάρτησης $\varphi(x) = \frac{2x}{\sqrt{x^2 - 1}}$

4. ** Δίνεται η συνάρτηση g με $g(x) = x - 4$.

α) Για ποιες τιμές του $x \in \mathbb{R}$ έχουμε $g(x) = 0$;

β) Να βρείτε το πεδίο ορισμού Α της συνάρτησης $f(x) = \frac{2x - 1}{x - 4}$

5. ** Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = x^2 - 4x - 2$ και $g(x) = 3x - 2$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:

α) τον τύπο της συνάρτησης $f(x) + g(x)$ και να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της, Α

β) τον τύπο της συνάρτησης $3f(x) - 2g(x)$ και να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της, Β

γ) τον τύπο της συνάρτησης $f(x) \cdot g(x)$ και να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της, Γ

δ) τον τύπο της συνάρτησης $\frac{f(x)}{g(x)}$ και να προσδιορίσετε το πεδίο ορισμού της, Δ

6. ** Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = 2x^2 - 3x + 1$, $g(x) = 5x^2 - 1$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:

α) το $\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$ και το $\lim_{x \rightarrow 0} g(x)$

β) το $\lim_{x \rightarrow 0} [f(x) + 2g(x)]$

7. ** Δίνεται η συνάρτηση φ με $\varphi(x) = \frac{3x - 2}{2x + 3}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, Α

β) το $\lim_{x \rightarrow 1} \varphi(x)$

γ) το $\lim_{x \rightarrow 1} [\varphi(x)]^3$

8. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \sqrt{6x^2 - 2}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, Α

β) το $\lim_{x \rightarrow -\frac{\sqrt{3}}{3}} f(x)$

9 ** Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = 6x^3 + 5x - 1$, $g(x) = 2x - 1$, $x \in \mathbb{R}$.

Να βρείτε:

α) τα $\lim_{x \rightarrow -1} f(x)$, $\lim_{x \rightarrow -1} g(x)$

β) το $\lim_{x \rightarrow -1} \frac{f(x)}{g(x)}$

10. ** Αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = -2$, να βρείτε το $\lim_{x \rightarrow x_0} \varphi(x)$, όταν:

α) $\varphi(x) = 3f(x)$

β) $\varphi(x) = 3f(x) - 2$

γ) $\varphi(x) = \frac{5f(x)}{f^3(x) - 2}$

δ) $\varphi(x) = \sqrt{2f^2(x) - 1}$

11. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{x^2 - 4}{x + 2}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, A

β) το $\lim_{x \rightarrow -2} f(x)$

12. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{9x^2 - 1}{3x + 1}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, A

β) το $\lim_{x \rightarrow -\frac{1}{3}} f(x)$

13. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{\sqrt{x} - \sqrt{3}}{x - 3}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, A

β) το $\lim_{x \rightarrow 3} f(x)$

14. ** Για ποιες τιμές του $a \in \mathbb{R}$ η συνάρτηση $f(x) = \frac{3x - 1}{x^2 + a}$ έχει πεδίο ορισμού το σύνολο $\mathbb{R}$ των πραγματικών αριθμών;

15. ** Για ποιες τιμές του $a \in \mathbb{R}$ η συνάρτηση $f(x) = \frac{2x - 3}{x^2 - 4x + (a + 2)}$ έχει πεδίο ορισμού το σύνολο $\mathbb{R}$ των πραγματικών αριθμών;

16. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{x - 2}{x + 4}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, A

β) το $\lim_{x \rightarrow 1} f(x)$.

γ) Να εξετάσετε, αν η $f(x)$ είναι συνεχής στη θέση $x_0 = 1$.

17. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \begin{cases} x^2 - 3x + 2, & x \neq 3 \\ a, & x = 3 \end{cases}$.

α) Για $x \neq 3$ είναι συνεχής η συνάρτηση;

β) Για ποια τιμή του $a \in \mathbb{R}$ η συνάρτηση $f(x)$ είναι συνεχής στο σημείο $x_0 = 3$;

18. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - x - 2}{x - 2}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$. Να βρείτε:

α) το $\lim_{x \rightarrow 2} f(x)$

β) την τιμή του $a \in \mathbb{R}$, ώστε η συνάρτηση f να είναι συνεχής στο σημείο $x_0 = 2$.

19. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \begin{cases} \frac{-x + x^2}{x - 1}, & x \neq 1 \\ a, & x = 1 \end{cases}$. Να βρείτε:

α) το πεδίο ορισμού της, A

β) το $\lim_{x \rightarrow +1} \frac{-x + x^2}{x - 1}$

γ) την τιμή του $a \in \mathbb{R}$, ώστε η f να είναι συνεχής στο σημείο $x_0 = 1$

20. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 5x + 6}{x - 2}, & x \neq 2 \\ a, & x = 2 \end{cases}$. Να βρείτε την τιμή του $a \in \mathbb{R}$,

ώστε η συνάρτηση f να είναι συνεχής στο σημείο $x_0 = 2$.

21. ** Η διαγώνιος ενός τετραγώνου είναι δ . Να εκφράσετε, ως συνάρτηση της διαγωνίου δ :

α) την περίμετρό του   β) το εμβαδό του

22. ** Οι κάθετες πλευρές AB , AG ενός ορθογωνίου τριγώνου $AB\Gamma$ ($A = 90^\circ$) μεταβάλλονται έτσι ώστε το εμβαδό του να παραμένει σταθερό και ίσο με 12 m^2 . Να εκφράσετε το μήκος x της πλευράς AB , ως συνάρτηση του μήκους y της πλευράς AG .

23. ** Ένας κυκλικός τομέας ακτίνας r έχει εμβαδό 30 cm^2 . Να εκφράσετε την περίμετρό του, ως συνάρτηση της ακτίνας r .

24. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{x^2}{3}$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- α) την $f'(3)$
  - β) το συντελεστή διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης της συνάρτησης f , στο σημείο με $x = 3$
  - γ) την εξίσωση της παραπάνω εφαπτομένης
25. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = ax^2$, $x \in \mathbb{R}$, $a \in \mathbb{R}$.
- α) Να βρείτε την $f'(2)$.
  - β) Να προσδιορίσετε το a , ώστε ο συντελεστής διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο $(2, f(2))$ να είναι 4.
26. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2 + 1$, $x \in \mathbb{R}$.
- α) Να βρείτε την $f'(0)$.
  - β) Να προσδιορίσετε το συντελεστή διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο με $x = 0$.
  - γ) Να βρείτε την εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο $(0, f(0))$.
27. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2 - 5x + 6$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- α) την $f'(x)$
  - β) την εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , που είναι παράλληλη στον άξονα $x'x$.
28. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 2x^2 - ax$, $x \in \mathbb{R}$, $a \in \mathbb{R}$.
- α) Να βρείτε την $f'(2)$.
  - β) Να προσδιορίσετε το a , ώστε η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f στο σημείο $(2, f(2))$ να σχηματίζει με τον άξονα $x'x$ γωνία 45° .
29. ** Να βρεθεί η γωνία που σχηματίζει με τον άξονα $x'x$ η εφαπτομένη της καμπύλης, που είναι γραφική παράσταση της συνάρτησης $f(x) = -2x^2 + x - 3$ στο σημείο $(\frac{1}{4}, f(\frac{1}{4}))$.

- 30. **** Η θέση ενός κινητού που κινείται ευθύγραμμα, δίνεται συναρτήσει του χρόνου από τον τύπο $S(t) = 2t + t^2$, όπου το t μετριέται σε sec και το S σε μέτρα. Να βρείτε:
- τη μέση ταχύτητα του κινητού στο χρονικό διάστημα $[0, 4]$ sec
  - τη στιγμιαία ταχύτητα του κινητού, όταν $t = 1$ sec (1 sec μετά την εκκίνησή του).
- 31. **** Η θέση ενός κινητού, που εκτελεί ευθύγραμμη κίνηση, δίνεται συναρτήσει του χρόνου t (σε sec) από τον τύπο $S(t) = 3t^2 - t$. Να βρείτε:
- τη μέση ταχύτητα του κινητού στο χρονικό διάστημα $[2, 4]$ sec
  - τη στιγμιαία ταχύτητα του κινητού, όταν $t = 3$ sec (3 sec μετά την εκκίνησή του).
- 32. **** Η ταχύτητα, ενός κινητού, που κινείται ευθύγραμμα, συναρτήσει του χρόνου t (σε sec), δίνεται από τον τύπο $v(t) = 3t^2 - 5$.
- Να εκφράσετε το ρυθμό μεταβολής της ταχύτητας (επιτάχυνση) του κινητού ως προς t , όταν $t = t_0$.
  - Να υπολογίσετε το ρυθμό μεταβολής της ταχύτητας (επιτάχυνση) του κινητού ως προς t , όταν $t = 10$ sec (10 sec μετά την εκκίνησή του).
- 33. **** Ένας πληθυσμός μικροβίων P μεταβάλλεται συναρτήσει του χρόνου t (σε ώρες) σύμφωνα με τον τύπο $P(t) = 10^3 - 5 \cdot 10^2 (1 + t)^{-1}$.
- Να βρείτε τον αρχικό αριθμό μικροβίων ($t = 0$).
  - Να βρείτε τον αριθμό των μικροβίων όταν $t = 9$ ώρες.
  - Να βρείτε το ρυθμό μεταβολής του πληθυσμού των μικροβίων ως προς το χρόνο, όταν $t = 9$ ώρες.
- 34. **** Ο πληθυσμός A μιας περιοχής δίνεται, συναρτήσει του χρόνου t (σε έτη) από τον τύπο $A(t) = 10 \cdot e^{0.04t}$ (σε χιλιάδες). Να βρείτε το ρυθμό μεταβολής του πληθυσμού αυτής της περιοχής, ως προς το χρόνο, ύστερα από 25 έτη.
- 35. **** Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = \frac{x^3}{e^x}$, $g(x) = e^x \cdot x^2$. Να βρείτε:
- Την πρώτη παράγωγο i) της f και ii) της g .
  - Τις παραγώγους i) $f'(1)$ και ii) $g'(1)$.
- 36. **** Να βρείτε πολώνυμο $P(x)$ τρίτου βαθμού, τέτοιο ώστε $P(0) = -1$, $P'(1) = 5$, $P'(0) = 2$, $P''(1) = 2$.
- 37. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 2x - x^2$.
- Να βρείτε: i) την $f'(x)$ ii) την $f''(x)$
  - Να αποδειχθεί ότι: $(1 - x)f''(x) + f'(x) = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
- 38. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = e^{2x}$.
- Να βρείτε: i) την $f'(x)$ ii) την $f''(x)$
  - Να δείξετε ότι: $2f'(x) - f''(x) = 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

39. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = e^{\alpha x}$, $\alpha \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- Την $f'(x)$
  - Την $f''(x)$
  - Τις τιμές του α , ώστε να ισχύει η σχέση $f''(x) + 2f'(x) = 3f(x)$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.
40. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = (3x - 2) \cdot \sqrt{(x+1)^3}$. Να βρείτε:
- Την $f'(x)$
  - Το $f'(0)$.
41. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{e^x - 1}{e^x + 1}$. Να βρείτε:
- Το πεδίο ορισμού της, A
  - Την $f'(x)$.
42. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{x}{e^x - 1}$. Να βρείτε:
- Το πεδίο ορισμού της, A
  - Την $f'(x)$.
43. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{1 - \eta\mu x}{1 - \sigma\upsilon\nu x}$. Να βρείτε:
- Το πεδίο ορισμού της, A
  - Την $f'(x)$.
44. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{1}{3}x^3 + 2x^2 + 3x + 1$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- Την $f'(x)$
  - Τα σημεία της καμπύλης της συνάρτησης, στα οποία οι εφαπτόμενες σ' αυτήν, είναι παράλληλες στον άξονα $x'x$.
45. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = (x + 1)^2$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- Την $f'(x)$
  - Το συντελεστή διεύθυνσης λ της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο με τεταγμένη 4.
46. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = -x^2 + 3x - 1$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- Την $f'(x)$
  - Την εξίσωση της εφαπτομένης της καμπύλης της f , που σχηματίζει με τον άξονα $x'x$ γωνία 135° .
47. ** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = a(x + 1)^2$, $x \in \mathbb{R}$, $a \in \mathbb{R}$.

- α) Να βρείτε την $f'(x)$.
- β) Να προσδιορίσετε τον a , ώστε ο συντελεστής διεύθυνσης της εφαπτομένης της καμπύλης της f στο σημείο $(1, f(1))$ να είναι 4.
- γ) Να βρείτε την εξίσωση της παραπάνω εφαπτομένης ευθείας.
- 48. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2 - 4x + 2, x \in \mathbb{R}$.
- α) Να βρείτε την $f'(x)$
- β) Να προσδιορίσετε το σημείο A της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , στο οποίο η εφαπτομένη της σχηματίζει γωνία 45° με τον άξονα $x'x$.
- 49. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 2x^2 - ax + \beta, a, \beta \in \mathbb{R}$ και η ευθεία $y = 3x - 1, x \in \mathbb{R}$. Να υπολογίσετε τα a, β ώστε η ευθεία $y = 3x - 1$ να είναι εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της f στο σημείο με τετμημένη 2.
- 50. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{1}{3}x^3 + x^2 - 2x + 1, x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- α) Την $f'(x)$.
- β) Τις εξισώσεις των εφαπτομένων της γραφικής παράστασης της f , που είναι παράλληλες στην ευθεία $y = x + 3$.
- 51. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{2}{x^2}, x \in \mathbb{R}, x \neq 0$.
- α) Να δείξετε ότι $f'(a) = -\frac{4}{a^3}$ για κάθε $a \in \mathbb{R}, a \neq 0$.
- β) Να προσδιορίσετε την εξίσωση της ευθείας που εφάπτεται στο σημείο $(a, \frac{2}{a^2})$ της γραφικής παράστασης της f .
- 52. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^3 - 9x^2 + 15x - 3, x \in \mathbb{R}$.
- α) Να βρείτε την $f'(x)$.
- β) Να εξετάσετε τη μονοτονία της.
- γ) Να προσδιορίσετε τα ακρότατά της (αν υπάρχουν).
- 53. **** Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με τύπους: $f(x) = 2x^2 - 4x - 1$ και $g(x) = 4x - x^2 + 2, x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- α) i) την $f'(x)$ και ii) την $g'(x)$.
- β) Τις θέσεις για τις οποίες οι συναρτήσεις παρουσιάζουν ακρότατο
- γ) Τις τιμές των ακροτάτων αυτών.
- 54. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 2x^2 - 5x - 2, x \in \mathbb{R}$. Να βρείτε:
- α) Την $f'(x)$
- β) Για ποιες τιμές του x έχουμε $f'(x) = 0$

- γ) Ποιες από τις παραπάνω τιμές των x είναι θέσεις ακροτάτων για την f
δ) Τις τιμές των ακροτάτων.
- 55. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \kappa x^2 + \lambda x + 3$, $x \in \mathbb{R}$, $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$.
α) Να βρείτε τα κ, λ ώστε η f να έχει στη θέση $x = 1$ τοπικό ακρότατο ίσο με -2 .
β) Τι είδους ακρότατο παρουσιάζει η συνάρτηση στη θέση $x = 1$;
- 56. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^3 - 3x$, $x \in \mathbb{R}$. Να βρεθούν τα διαστήματα που η f είναι:
α) Αύξουσα
β) Φθίνουσα
- 57. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = x^2 \cdot e^{-x}$.
α) Να βρεθούν οι $f'(x)$, $f''(x)$.
β) Να μελετηθεί η συνάρτηση f , ως προς τη μονοτονία της.
γ) Να προσδιοριστούν τα ακρότατά της (αν υπάρχουν).
- 58. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = (2x - x^2) e^x$, $x \in \mathbb{R}$.
α) Να βρεθούν: i) το πεδίο ορισμού της, ii) η $f'(x)$ και η $f''(x)$.
β) Να μελετηθεί η f ως προς: i) τη μονοτονία της,
ii) τα ακρότατά της και να εντοπιστούν αυτά, αν υπάρχουν.
- 59. **** Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \kappa x^3 + \lambda x^2 + 3x - 1$, $x \in \mathbb{R}$, $\kappa, \lambda \in \mathbb{R}$.
α) Να βρείτε την $f'(x)$.
β) Να προσδιορίσετε τα κ, λ , ώστε η f να έχει τοπικά ακρότατα στα σημεία με τετμημένες $x_1 = 2$, $x_2 = -2$.
γ) Να βρείτε τις τιμές των ακροτάτων.
- 60. **** Από όλα τα ορθογώνια παραλληλόγραμμα με την ίδια περίμετρο, ποιο είναι εκείνο που έχει το μέγιστο εμβαδό;
- 61. **** Από όλα τα ορθογώνια παραλληλόγραμμα με εμβαδό 1600 m^2 , να βρείτε τις διαστάσεις εκείνου, που έχει την μικρότερη περίμετρο.
- 62. **** Να αποδείξετε ότι από όλα τα ισοσκελή τρίγωνα, που είναι εγγεγραμμένα σε κύκλο ακτίνας R , το ισόπλευρο έχει μεγαλύτερο εμβαδό.
- 63. **** Να βρεθούν δύο αριθμοί x, y με σταθερό άθροισμα 12 , που να έχουν το μεγαλύτερο γινόμενο.
- 64. **** Η τιμή πώλησης ενός μηχανικού εξαρτήματος είναι 1.000 δρχ. Το κόστος του συναρτήσεως του χρόνου κατασκευής (σε ώρες) προσεγγίζεται από τον τύπο της συνάρτησης:
$$K(t) = t^2 + 250t^{-1}$$

α) Πότε πραγματοποιήθηκε το μέγιστο κέρδος;

β) Πόσο είναι αυτό;

65. ** Η ενέργεια που καταναλώνει ένας μικροοργανισμός που κινείται μέσα στο αίμα ενός ασθενούς με ταχύτητα v , προσεγγίζεται από τον τύπο της συνάρτησης:

$$E(v) = \frac{1}{v} [2(v - 35)^2 + 750]$$

α) Με ποια ταχύτητα πρέπει να κινηθεί για να καταναλώσει τη μικρότερη ενέργεια;

β) Πόση είναι η ελάχιστη ενέργεια;

66. ** Η ενέργεια $W(t)$, που αποδίδεται από ένα πηνίο, μεταβάλλεται με το χρόνο t σύμφωνα με τον τύπο της συνάρτησης:

$$W(t) = 6t^2 - t^4$$

και μετριέται σε Joules.

α) Να εκφράσετε το ρυθμό μεταβολής της ενέργειας ως προς το χρόνο (την ισχύ του πηνίου) τη χρονική στιγμή $t = t_0$.

β) Σε ποια χρονική στιγμή το πηνίο έχει μέγιστη ισχύ;

γ) Πόσα Watt είναι η μέγιστη ισχύς;

67. ** Η τιμή εισιτηρίου των αστικών λεωφορείων είναι σταθερή τα τελευταία 8 χρόνια στις 100 δρχ. Το κόστος μεταφοράς ανά επιβάτη στη διάρκεια των 8 χρόνων προσεγγίζεται από τον τύπο της συνάρτησης:

$$K(t) = t^2 + \frac{250}{t}$$

όπου $t \in (0, 8]$ ο χρόνος.

α) Να προσδιοριστεί η χρονική στιγμή κατά την οποία πραγματοποιήθηκε το μέγιστο κέρδος.

β) Πόσο είναι αυτό το κέρδος;

68. ** Η θετική αντίδραση ενός οργανισμού σ' ένα φάρμακο περιγράφεται (δίνεται) από τον τύπο της συνάρτησης $f(x) = x^2(a - x)$, $a > 0$ σταθερά και x η ημερήσια δόση του φαρμάκου σε mg. Ποια είναι η ενδεδειγμένη ποσότητα δόσης του φαρμάκου ώστε να έχουμε τη μεγαλύτερη θετική αντίδραση του οργανισμού;

69. ** Ένα εργοστάσιο ζαχαροπλαστικής παρασκευάζει μεταξύ άλλων ταψάκια γαλακτομπούρεκου. Υπολογίστηκε ότι η παρασκευή x ταψιών την εβδομάδα κοστίζει περίπου $(\frac{x^2}{4} + 25x + 25)$ δρχ. Αν η τιμή πώλησης του ταψιού είναι $(1000 - \frac{x}{2})$ δρχ., πόσα ταψάκια γαλακτομπούρεκο πρέπει να παράγει την εβδομάδα, ώστε να έχει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος;